

[Statsministeren.]

Dette er atter afgørende for Lovforslagets tredje Afsnit, der omhandler en Moratorieordning. I Henhold til dette Afsnits Bestemmelser kan der ydes Ejere af Landbrugsejendomme Moratorium for 5 Aar. Den hidtil bestaaende Adgang til Akkordlaan maa formentlig opgives og Vægten lægges paa at ophæve Gældsbyrderne og at fjerne Pligten til at betale Afdrag og Renter af de Fordringer, der ligger over en af Gældsudvalget udfunden Værdi. Der er endvidere Adgang til Forhandlinger med Fordringshaverne om Overdragelse af Ejendommen til disse, eller om Afkortning af Fordringerne ved en kontant Udbetaling i Henhold til Lovens Bestemmelser herom.

I Sammenhæng med Bestemmelserne om Saneringen af Landbrugets Gæld er der i Lovforslaget optaget en Bestemmelse om Lettelse for de Boligforeninger, Parcelejere osv., der er særlig ugunstigt stillet fra Byggeriet i en vis Periode, nemlig Tiden 1923—26, hvor betydelige Tab maatte blive Følgen, ved Laan af Statsboligfonden. Det er Hensigten at sikre disse Foreninger m. m. en Rentelettelse fra 5 pCt. ned til 4½ pCt., altsaa ½ pCt., i den samme Periode, som Lovforslaget i øvrigt beskæftiger sig med. Dette vil medføre en Udgift paa omtrent 400 000 Kr. aarlig.

Det er vel ikke muligt nøjagtigt at angive Udgiften ved den Ordning, som Lovforslaget foreslaar, men Statsministeriets Udvalg har dog paa Grundlag af et ret omfattende Materiale ment at kunne give et Skøn derover. Efter dette Skøn vil der kræves aarligt 28,8 Mill. Kr. i den 5 Aars Periode, som Lovforslaget omfatter, fordelt saaledes, at Rentelettelsen til Landbrugerne vil udgøre 22,4 Mill. Kr., Rentelettelsen til Statsboligfondensbyggerne 0,4 Mill. Kr., Dækning af Gældsforpligtelser 5 Mill. Kr., Administrations- og Renteudgifter 1 Mill. Kr.

Det sidste Afsnit i Lovforslaget omhandler Dækningen af de ved de foregaaende Afsnit paatagne Forpligtelser. Den tænkes gennemført paa den Maade, at der sker en Nedsættelse af Renten i Banker og Sparekasser og en Indbetaling af det Udbytte, som Banker og Sparekasser derved indvinder, anslaaet til 15 Mill. Kr. aarlig, at der indbetales fra Mejerier og Slagterier, baade Andels- og private, 2 pro mille af

Værdien af Mælk og Svin, beregnet til 1,6 Mill. Kr. aarlig, at der foretages en Forhøjelse af Konverteringsafgiften for Byejendomme, anslaaet til 5 Mill. Kr. aarlig, og en Afgift paa Aktieudbytter, afpasset saaledes, at den falder forskelligt paa 4 pCt., 6 pCt. og over 6 pCt. Udbytter med henholdsvis 5, 7 og 10 pCt. af Udbyttets Sum, beregnes at indbringe 7,2 Mill. Kr. — og hermed er man altsaa oppe paa det samme Beløb, 28,8 Mill. Kr. aarlig, som man mener vil blive Udgiftssummen. Naar baade Mejerier og Slagterier er medtaget som Bidragsydere, sker det væsentligt i Henhold til den af Professor Vinding Kruse udarbejdede Plan; men det er jo vel bekendt, at Mejerierne for Tiden ikke befinder sig i en saadan Glanstid, at der er Grund til at hæfte sig særligt ved dem, og derfor vil jeg allerede nu sige, at hvis man maatte ønske en Forhandling om en Omlægning af denne Afgift, vil det ikke støde paa Modstand fra Ministeriet, som altsaa i væsentlig Grad har holdt sig til en af de juridisk sagkyndiges Planer. Da jo imidlertid ingen kan vide nøjagtigt, om disse 28,8 Mill. Kr. bliver det endelige Beløb, har man yderligere optaget en Bestemmelse i Lovforslaget, som bemyndiger Finansministeren til efter de første to Aars Forløb at foretage en saadan Forhøjelse af Indkomst- og Formueskatten i de tre sidste af Ordningens Aar, som maatte blive nødvendig i Henhold til det Resultat, som selve Gældssaneringsordningen medfører.

Den praktiske Gennemførelse af Planen om Konvertering har nødvendiggjort en Række Forhandlinger med Nationalbanken, som igen har ført Forhandlinger med andre interesserede Pengeinstitutter, saaledes at der nu skulde være Grundlag for den Antagelse, at den fornødne finansielle Baggrund for Konverteringens hurtige Gennemførelse vil kunne sikres. Som fremhævet er de foreslaaede Foranstaltninger egentlig en Fortsættelse af, og man kan vel haabe Afslutning paa det Arbejde over for Krisen, der blev udført ved Udgangen af Aaret 1933, og hvis disse Foranstaltninger gennemføres, vil der sikkert være Muligheder for en væsentlig forbedret økonomisk Drift af Landbruget, og man maa haabe, at der derefter, baade af Kreditinstitutioner og andre, vises fornøden Forsigtighed ved Gældsstiftelse i Fremtiden. I Forholdet til de